VII Posiedzenie RRST

29 października 2025 r. w Zabytkowej Kopalni Ignacego w Rybniku odbyło się kolejne posiedzenie Regionalnej Rady ds. Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego (Rada).

Zakres spotkania

Posiedzenie poświęcone było zagadnieniom związanym z przyszłością transformacji województwa śląskiego, w tym:

- aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie, w tym prezentacji wybranych wyników badań w obszarze transformacji regionu,
- omówieniu stanu prac nad Krajowym Planem w dziedzinie Energii i Klimatu 2030 (KPEiK) oraz wyzwań wdrożeniowych z nim związanych,
- założeniom projektu Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.,
- realizacji Strategii Funduszu Transformacji Województwa Śląskiego, a także
- informacji dotyczącej projektu budżetu UE i Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028 –2034.

Przebieg obrad

Posiedzenie otworzył **Wicemarszałek Województwa Śląskiego Leszek Pietraszek**, podkreślając zaangażowanie Województwa w prace nad zmianami przepisów dotyczących funkcjonowania górnictwa oraz rolę regionu w procesie sprawiedliwej transformacji. Wyraził również podziękowania dla parlamentarzystów i Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu za wkład w te działania. Ponownie zaapelował o dalsze wsparcie dla kontynuacji FST w kolejnej perspektywie finansowej UE.

Wicemarszałek przedstawił również aktualne dane (październik 2025) dotyczące realizacji programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 (FE SL), w tym Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji:

- wartość zaangażowanych w nabory środków w ramach FE SL 2021-2027 wynosi **18,63 mld zł**, co stanowi **85,55% alokacji** Programu;
- podpisano umowy/wydano decyzje dla **2 322 projektów** o wartości dofinansowania z UE **12,96 mld zł**, co stanowi **59,07%** wykorzystania alokacji Programu;
- w ramach FST kwota zaangażowanych środków to **8,55 mld zł,** co stanowi **94,75% alokacji** funduszu;
- zawarto umowy dla **846** projektów o wartości dofinansowania z UE **6,01 mld zł,** co stanowi **63,56%** wykorzystania alokacji Funduszu;
- zapotrzebowanie na środki w naborach FST przekroczyło **143%** alokacji Funduszu.

Następnie głos zabrał obecny na posiedzeniu Rady **Poseł na Sejm RP Krzysztof Gadowski**, który omówił prace legislacyjne dotyczące zmian ustawy górniczej oraz działania na rzecz wyodrębnienia środków finansowych na sprawiedliwą transformację w nowej perspektywie budżetowej. Podziękował za pisma i wnioski kierowane w tej sprawie przez Zarząd Województwa Śląskiego do Komisji Europejskiej i Rządu RP. Podkreślił znaczenie współpracy z regionem i docenił zaangażowanie władz województwa.

Wystąpienia i prezentacje

Magdalena Kolasińska z Referatu Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego UMWSL zaprezentowała informacje odnośnie prac nad aktualizacją Strategii „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie oraz wyniki cyklicznych analiz, a także wnioski z badań wśród przedsiębiorców i studentów województwa śląskiego.

Anna Madyniak Zastępca Dyrektora Departamentu Analiz Strategicznych Ministerstwa Energii, przedstawiła stan prac nad Krajowym Planem w dziedzinie Energii i Klimatu (KPEiK) oraz omówiła kwestię aktualizacji dokumentu oraz prezentowanych w nim scenariuszy, cele związane z OZE oraz prognozy dotyczące zużycia węgla w kolejnych latach.

Mikołaj Korsak z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej przedstawił założenia dla Strategii Rozwoju Polski do 2035 r., kluczowe wyzwania rozwojowe oraz przebieg konsultacji. W drugiej części zaprezentował założenia projektu budżetu UE na lata 2028–2034 (WRF 2028–2034), w tym Planów Partnerstwa Krajowego i Regionalnego oraz programów Interreg.

Aneta Moczkowska Prezeska Zarządu FTWŚ S.A., omówiła założenia realizacji Strategii Funduszu Transformacji Województwa Śląskiego, potencjał regionu w rozwoju przemysłu zbrojeniowego oraz planowane schematy realizacji projektów i programów wsparcia.

Dyskusja

W części dyskusyjnej głos zabrała **Alina Pogoda** z Polskiej Zielonej Sieci, która zapytała o możliwość zmiany harmonogramu wygaszania kopalń w województwie śląskim w związku z ambitnymi zapisami KPEiK. W odpowiedzi **Anna Madyniak** z Ministerstwa Energii podkreśliła, że harmonogram pozostaje bez zmian, o ile nie pojawią się odmienne sygnały od interesariuszy.

Głos zabrał również **Marcin Połomski**, Burmistrz Miasta Rydułtowy, zwracając uwagę na wyzwania małych gmin górniczych, dla których transformacja jest znacznie mniej widoczna niż w dużych miastach. Zaproponował współpracę przy zagospodarowaniu terenów pokopalnianych KWK Ruch Rydułtowy, wskazując m.in. na potencjał zakładu przeróbczego i bocznicy kolejowej. **Aneta Moczkowska** z FTWŚ S.A., przyjęła tę propozycję, podkreślając konieczność systemowego podejścia do terenów pogórniczych.

Następnie głos zabrała **Marta Pogrzeba**, Dyrektor IETU, informując o przyjęciu przez Zarząd Województwa Śląskiego pierwszego w kraju Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu oraz o rozpoczęciu projektu Śląskiego Centrum Klimatu, które ma wspierać gminy we wdrażaniu działań adaptacyjnych. Wskazała również na inne projekty IETU, w tym dotyczące upraw pod panele fotowoltaiczne realizowane z Orlenem oraz wykorzystania potencjału Politechniki Śląskiej w projektach dotyczących terenów pogórniczych.

W dalszej części dyskusji **Małgorzata Staś**, Dyrektor Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu UMWŚ wskazała, że w projekcie Strategii Rozwoju Polski do 2030 r. zbyt słabo wybrzmiewa rola województwa śląskiego jako obszaru problemowego OSI w transformacji energetycznej. Zaznaczyła, że zarówno region, jak i Rząd RP, zgodnie wskazują na konieczność kontynuacji FST oraz objęcia wsparciem zarówno dużych, jak i małych gmin podregionów górniczych.

Swoje uwagi przedstawił również **Marian Błachut**, Burmistrz Miasta Czechowice-Dziedzice, który odniósł się do wyników badań wśród studentów – wskazujących, że to atrakcyjna przestrzeń, a nie praca, w największym stopniu wpływa na decyzję o pozostaniu w regionie. Podkreślił trudności mniejszych gmin w konkurowaniu o środki przy ograniczonym budżecie oraz obawy związane z migracją młodych ludzi. Zapytał także o sposób aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa, na co **Małgorzata Staś** odpowiedziała, wskazując na stosowane metody badawcze i konsultacyjne oraz odsyłając do wyników analiz publikowanych na stronie RCAS.

W dyskusji głos zabrał także **dr hab. Adam Drobniak** z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (UE), przywołując doświadczenia lat 90. i skale spadku zatrudnienia w okresie restrukturyzacji. Zwrócił uwagę, że wydłużenie procesu transformacji energetycznej pozwoliłoby na łagodniejsze dostosowanie rynku pracy. Zapytał również o możliwość uwzględnienia w KPEiK danych dotyczących terytorialnych skutków utraty miejsc pracy. **Anna Madyniak** wskazała, że choć wykorzystane zostaną prace analityczne UE, to sam Plan – ze względu na obszerność i 160 kierunków działań – nie przewiduje publikacji takich szczegółowych danych.

Część dyskusyjną uzupełnił **Adam Robakowski** z Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., pytając o utrzymanie harmonogramu zamykania kopalń w kontekście prognozowanego spadku zużycia węgla. **Anna Madyniak** wyjaśniła, że choć zapotrzebowanie w energetyce będzie maleć, węgiel nadal pozostanie potrzebny w sektorze przemysłowym i usługowym.

Na zakończenie **Bogdan Tkocz** przewodniczący ZOZ NSZZ „Solidarność” i główny specjalista ds. transformacji w Tauron Serwis sp. z o.o., zapytał o kwestie zawarte w umowie społecznej dotyczące wykorzystywania technologii bezemisyjnych w aktywach górniczych. Następnie zwrócił uwagę na szanse tkwiące w rozwoju turystyki i rolnictwa na terenach poprzemysłowych oraz na dbałość o bezpieczeństwo żywnościowe, w szczególności na jakość żywności.

Wicemarszałek **Leszek Pietraszek** podziękował uczestnikom Rady za tak wyczerpującą dyskusję oraz poinformował, że kolejne posiedzenie Rady odbędzie się w I kwartale 2026.

Galeria

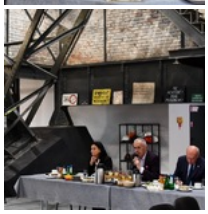

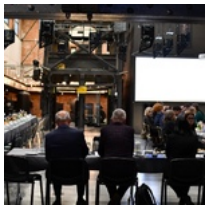

Załączniki		
1. Notatka z VII posiedzenia Rady	PDF, 151.05 KB	
2. Program VII Posiedzenia Rady	PDF, 61.35 KB	
3. Prezentacja UMWS RCAS	PDF, 2.6 MB	
4. Prezentacja ME DAS	PDF, 2.17 MB	
5a. Prezentacja MFiPR SRP2035	PDF, 320.13 KB	
5b. Prezentacja MFiPR WRF_2028_2034	PDF, 910.58 KB	
6. Prezentacja FTWS	PDF, 4.21 MB	